

Helsingin kaupunki

Saaristo-opas

HELSINGIN KAUPUNGIN liikuntavirasto
HELSINGFORS STADS Idrottsverk

Helsingin kaupungin liikuntavirasto
Helsingfors stads idrottsverk
Merellinen osasto, Havsavdelningen
Puh., tfn (09) 310 8771
www.hel.fi/liikunta

Julkaisija | Utgivare
Helsingin kaupungin liikuntavirasto, merellinen osasto 2015
Helsingfors stads idrottsverk, havsavdelningen 2015

Jakelu | Distribution
Liikuntavirasto, merellinen osasto, puh. (09) 310 8771
Idrottsverk, havsavdelningen, tfn (09) 310 8771

Ulkoasu | Layout
Olli Turunen, Tovia Design Oy

Kuvat | Bilder
Liikuntavirasto, Toni Ruuska

Kartat | Kartor
Karttapohjat | Kartunderlag Maanmittauslaitos, käsittely | bildbehandling Olli Turunen

Sisältö

Yleiset järjestysohjeet	4
Jokamiehen oikeudet	4
Liikuntaviraston saaret.....	5
Pihlajasaaret.....	6
Kaunissaari	8
Elisaari	10
Lähteelän ulkoilualue.....	12
Käärmeluodot	14
Koirasaari	15
Louekari.....	15
Tiirakarista Viinakupuun	16
Taulukarista Ulkokariin	17
Sirpalesaari	18
Uunisaaret	18
Valkosaari.....	18
Pyysaari.....	18
Kotiluoto	19
Villaluodot	19
Malkasaari.....	20
Neitsytsaaret.....	21
Pihlajaluoto	21
Hattusaari	21
Eestiluoto	22
Skogsholmen	23
Kaivokari	24
Muita Helsingin saaria	25
Saaret ja luodot	26
Puolustusvoimien saaret.....	27
Espoon ulkoilusaaret	28
Käärmesaari	28
Iso Vasikkasaari	29
Bylandet	30
Gåsgrund	31
Kaparen	32
Knapperskär.....	33
Korkeasaari.....	33
Rövargrundet	34
Rövaren	35
Stora Herrö	35
Torra Lövä.....	36
Tvijälp	37

Helsingin kaupungin liikuntaviraston ulkoilualueiden yleiset järjestysohjeet

Helsingin kaupungin ulkoilualueet tarjoavat mahdollisuuden lepoon ja virkistykseen. Jokaisen ulkoilualueita käyttävän ulkoilijan on tunnettava ja noudatettava seuraavia ohjeita ja määräyksiä. Henkilö tai yhteisö, joka rikkoo näitä järjestysohjeita tai ei noudata henkilökunnan antamia ohjeita tai määräyksiä, voidaan määrätä poistumaan ulkoilualueelta.

1. Ulkoilualueilla on noudatettava järjestystä, siisteyttä ja hyviä tapoja.
2. Liikuntalautakunta vahvistaa vuosittain ulkoilualueilla perittävät maksut.
3. Ulkoilualueella ei saa esiintyä häiritsevästi eikä päihdyttävän tai muun huumaaavan aineen vaikutuksen alaisena. Kello 23.00–7.00 välisenä aikana alueilla on noudatettava hiljaisuutta.
4. Julkisten kokousten ja huvitilaisuuksien pitäminen, kaupustelu ja mainostaminen ovat ulkoilutarkoituksiin varatuilla alueilla kiellettyä, ilman erillistä lupaa.
5. Kaikki roskaaminen on kiellettyä. Jätteet on laitettava niitä varten varattuihin jätessäiliöihin ja palavat jätteet voi polttaa. Mikäli alueella ei ole jätehuoltoa, jokainen vie pois omat roskansa. Herkkää saaristoluontoa ei saa kuormittaa roskilla eikä muiden retkeilijöiden viihtymistä rajoittaa roskaamisella.
6. Tulenteko on sallittua vain tarkoitusta varten rakennetuissa keittotoksissa. Avotuligrillien käyttö laituralueilla ja veneissä on ehdottomasti kiellettyä.
7. Ulkoilualueilla on aina toimittava luontoa säästären sekä alueen kasvillisuutta ja eläimistöä suojellen. Puiden kaataminen ja vahingoittaminen, kukkien poimiminen, istutusten tallaaminen ja kasviston vahingoittaminen on kiellettyä. Erityisesti on varottava häiritsemästä alueen lintuja ja vahingoittamasta niiden pesiä.
8. Ulkoilualueilla tapahtuva telttailu on sallittu toukokuun 1. ja lokakuun 1. päivien välisenä aikana Helsingin kaupungin liikuntalautakunnan siitä erikseen antamia määräyksiä noudattaen.
9. Telttojen ja veneiden sijoittamisessa on noudatettava kullakin alueella voimassa olevia määräyksiä ja alueen henkilökunnan antamia ohjeita. Jokainen on velvollinen pitämään henkikansa siistinä.
10. Telttapaikkojen rajaaminen ja pysyväisrakennelmat ovat kiellettyjä.
11. Asiaton oleskelu vene- ja laivalaitureilla sekä niiden käyttäminen uima- ja kalastuspaikkoina on kiellettyä. Irrallisten tavaroiden säilyttäminen laitureilla on kiellettyä. Pelastusvälineistön käyttö on sallittu vain hätätilanteissa.
12. Koirat on aina pidettävä kytkettyinä. Koirien ulkoiluttaminen uimaranta-alueella tai lasten leikkipaikoilla on kielletty.

Lj:n pko 16.4.2014, 13 §

Jokamiehen oikeuksia ja velvollisuuksia

Jokaisella on oikeus kulkea vesillä ja vesialueella saa käyttää myös tilapäisenä ankkuroimispaikkana. Tarpeetonta häiriötä pitää tietenkin välttää eikä suljetulle vesialueelle saa mennä. Kalastusta ei saa häiritä, joten kalanpyydykset ja veneestä tai rannalta kalastavat on kierrettävä kaukaa. Jatkuva häiritsevä ajaminen meluisalla moottoriveneellä (esim. vesihiihto tai vesiskootteri) on asutun rannan läheisyydessä kielletty.

Ranta-alueita on oikeus käyttää lepoon ja virkistäytymiseen, siellä missä vesillä liikkuminenkin on sallittua. Mahinnousu voi olla kielletty mm. luonnonsuojelualueilla lintujen pesimisaikaan. Vaikka kieltotauluja ei näkysikään, on lintuvesillä ja ulkosaaristossa liikkumista syytä tällöin välttää. Luonnollisestikaan toisen mökki- tai kotilaiturille ei saa rantautua lupaa kysymättä.

Rantautuessasi muista vetää veneesi riittävän ylös ja kiinnittää se kunnolla.

Helsingin kaupungin omistamilla mailla saa leiriäytyä vain varsinaisella telttailualueella. Ellei sellaista ole, on tilapäinen telttailu sallittua riittävän etäällä asumuksista.

Luonnonmarjoja, sieniä ja kukkia (huom! ei rauhoitettuja lajeja) saa poimia vapaasti. Jäkälä ja sammal sen sijaan on syytä jättää paikoilleen eikä puita saa kaataa tai muuten vahingoittaa.

Onkiminen ja pilkkiminen kuuluvat jokamiehen oikeuksiin. Muilla tavoin kalastamiseen tarvitaan lupa. Kalastusopas Helsingin merialueelle (Helsingin kaupungin liikuntavirasto) kertoo kaiken olennaisen kalastamisesta pääkaupunkiseudulla.

Tulenteko on sallittua vain tarkoitusta varten rakennetuissa keittotoksissa sekä retkikeittimiä käytettäessä. Jokainen retkeilijä on velvollinen käsittelemään tulta erityisellä varovaisuudella ja estämään sen irtipääsyn.

Kaikki roskaaminen on ehdottomasti kielletty. Jätteet on laitettava niitä varten varattuihin jätessäiliöihin ja palavat voi polttaa. Ellei jätteenkeruuta ole järjestetty, tulee jokaisen viedä omat roskansa mukanaan. Herkkää saaristoluontoa ei saa kuormittaa roskilla eikä muiden retkeilijöiden viihtymistä rajoittaa roskaamisella.

Koiria tai muita lemmikkejä ei saa päästää irrallaan luontoon.

Helsingin kaupungin saarilla ja virkistysalueilla liikut aina omalla vastuullasi. Asianmukaiset varusteet, huolellisuus ja terve järki ovat varmasti parhaita seuralaisia meriretkellä.

Liikuntaviraston saaret

Muistathan

- Tulenteko on sallittu ainoastaan keittokatoksissa.
- Siistiä jälkesi; on suotavaa, että viet mantereelle minkä tuot.
- Parin yön telttailu on luvallista, mutta alueita ei ole tarkoitettu pitkäaikaiseen leiriytymiseen.

Hyvä tietää

Suoja-alueet

Helsingin vesillä olevilla suoja-alueilla liikuttaessa on hyvä huomioida mm. seuraavaa: suoja-alueiden yleisellä vesialueella ei saa liikua yleisen väylän ulkopuolella 100 metriä lähempänä sellaisia Puolustusvoimien käytössä olevia maa-alueita, joille maihinnousu on lain nojalla merkitty kielletyksi. Muualla suoja-alueella liikkumista ei ole rajoitettu. Kiellettyihin alueisiin kuuluvat saaret ja rannat on merkitty keltaisilla kylteillä. Suoja-alueilla liikkumista koskevat rajoitukset koskevat yhtä lailla Suomen ja muiden maiden kansalaisia.

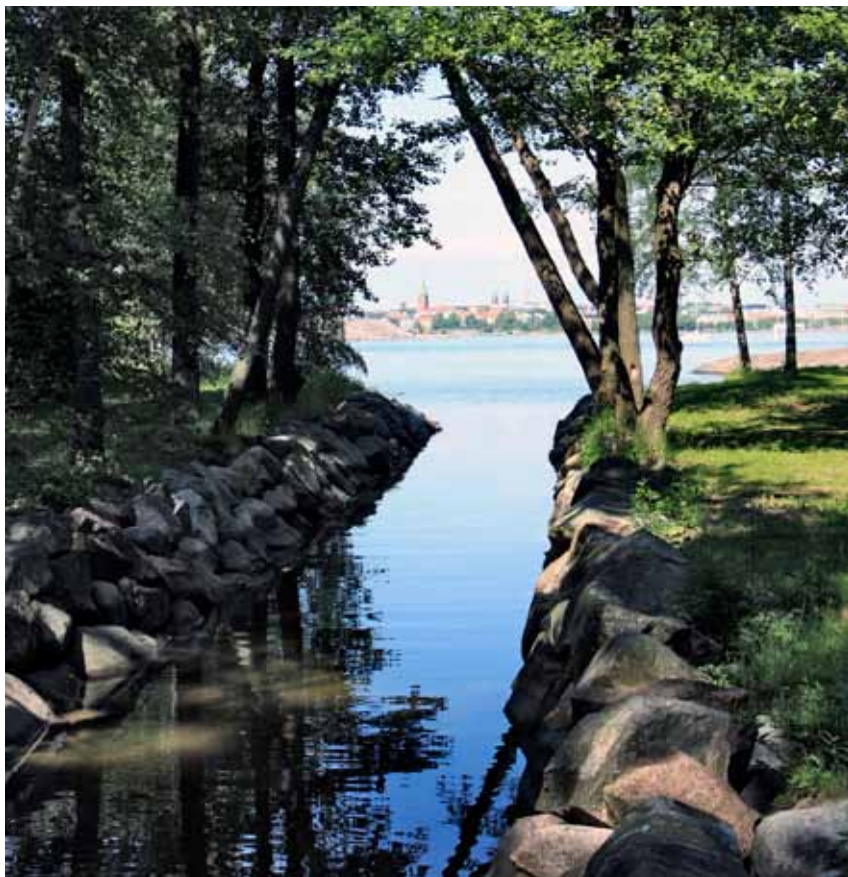
Lisätietoja suoja-alueista saa osoitteesta www.mil.fi.

Pihlajasaaret

Entinen huvilasaari on nykyisin suosittu ulkoilualue, jonka pinta-ala on noin 26 hehtaaria. Pihlajasaaria on oikeastaan kaksi, läntinen ja itäinen, mutta kävelysilta yhdistää ne yhdeksi kokonaisuudeksi. Saari sijaitsee Länsisatamasta etelään noin kilometrin päässä mantereesta ja sinne on vesiliikenneyhteys sekä Merisatamasta että Ruoholahdesta.

Saarella on vielä joitain vanhoja huviloita ja sen luonto koostuu kallioista, metsiköistä, lehtomaista sekä kallio- ja hiekkarannoista. Useat saaren rakennukset ovat suojelukohteita. Auringonpalvoja houkuttavat erityisesti saaren hiekkarannat ja koiria voi ulkoiluttaa itäisellä Pihlajasaarella. Monipuolinen luonto, hyvä sijainti, laaja hiekkatieverkosto ja toimivat palvelut ovat tehneet Pihlajasaaresta helsinkiläisten suosituimman kesäsaaren.

Saarella sijaitsee eläkeläisten virkistyskeskus Virkkula, jonka ohjelmasta vastaa Kampin palvelukeskus. Liikuntaviraston Henkilöhuoltamopalvelu tarjoaa mm. kousjärjestelyitä. Lisätietoja www.henkilohuoltamo.fi.

Koordinaattipiste ●

N 60° 08,4' E 24° 55,1'

Merikarttanumero 626

Venesatama

Aisapaikkoja 24, poijupaikkoja 24, septitankki

Telttailu

Itäisessä Pihlajasaarella maksullinen telttailumahdollisuus viikonloppuisin, pe klo 12 – ma klo 12.

Keittokatos

Sauna

Uimaranta

Naturisteille varattu ranta-alue (itäinen Pihlajasaari)

Pukukoppi

WC

Kioski

Kahvila

Ravintola (www.pihlajasaari.net)

Vesiliikenneyhteys (www.jt-line.fi)

Venevalkama

Suihku

Informaatiopiste

Uintipaikka

Leikkipaikka

Septitankin tyhjennys

Uimaraput

① Kioski

② Sadekatos

③ Uimakopit

④ Seniorikeskus/Virkkula

⑤ Isäntä/Henkilökunta

⑥ Westanhäll

Saaren isäntä, puh. 09 310 71518

Henkilökunta, puh. 09 310 71519

Kaunissaari

Suosittu ulkoilu- ja telttailusaari sijaitsee noin 22 km Helsingistä itään Sipoon saaristossa, lähes ulkomerellä. Vuosisatojen aikana saari on ollut karjanlaidunmaana, siellä on sijainnut tuulivoimalla käytetty saha ja asunut kalastajaperheitä monien sukupolvien ajan. Nyt saaren kaikki 100 hehtaaria ovat helsinkiläisten virkistyskäytössä.

Saaren luonto on monipuolinen metsineen, kalliorantoineen, lehtoineen ja hietkoineen. Siellä yhtyvät sisäsaariston suoja ja rauha sekä ulkosaariston rajuus ja ankaruus. Sienestäjä, luonnontarkkaaja ja kalastaja löytävät oman kolkkinsa saarelta, joka on kaksi kilometriä pitkä ja 800 metriä leveä. Noin 4 km pitkä luontopolku kertoo saaren historiasta ja luonnosta. Huom! Se ei kaikin osin sovellu liikuntarajoitteiselle. Suosituimpia saarella kävijöiden harrastuksia on kalastaminen. Lupa tarvitaan, paitsi onkimiseen ja pilkkimiseen.

Saarella on mantereelta johdettu kesävesijärjestelmä, vuokrattavia mökkejä ja kaksi saunaa, joista toisen voi varata isommallekin seurueelle. Myös soutuveneitä vuokrataan.

Toukokuun puolivälistä syyskuun puoliväliin vesiliikenneyhteys Vuosaaresta, Kalkkikiekantorin laiturista. Matka kestää noin 60 minuuttia.

Koordinaattipiste ●

N 60° 10,1' E 25° 21,2'

Merikarttanumero 623

- **Venesatama**
80 venepaikkaa (syvyys 1,9 m)
- **Telttailu**
Valvottua telttailua eri puolilla saarta koko kesän
- **Keittokatos**
- **Sauna**
- **Ravintola** (www.ravintolauuni.fi)
- **Vesiliikenneyhteys** (www.car-dinalmarine.fi)
- **Suihku**
- **WC**
- **Informaatiopiste**
- **Vuokramökki**
- **Mökki**
- **Septilaituri**
- **Sekäjäte**
- ① Roopen mökki
- ② Satamanmökki
- ③ Taksimökki

Info, puhelin 09 310 71445

Saaren isäntä, puh. 09 310 71444

Elisaari

Elisaari sijaitsee Inkoon saaristossa. Helsingistä sinne on matkaa maitse noin 80 ja meritse noin 65 kilometriä. Alue on erittäin kaunis ja tunnettu tammimetsiköistään. Saaressa kasvaa monia harvinaisia kasveja, ja metsikössä tai kallioilla saattaa nähdä vilahduksen valkohäntäpeurasta tai hirvestä. Viitoitettu luontopolku on hyvä keino tutustua saareen. Osa saaresta on rauhoitettu luonnonsuojelualueeksi vuonna 1994. Alueella on erittäin hyvät palvelut.

Jylhän kallion reunustama satama sijaitsee Elisaaren ja Bärölandetin välisessä salmessa ja on yksi rannikon suojaisimmista. Leirintäalueen varustukseen kuuluvat keittokatokset, wc:t ja veswipisteet. Vuokrattavissa huoneistoissa on normaali mökkivarustus sekä sähkölämmitys. Perinteisen soutuveneeseen voi vuokrata satamasta.

Koordinaattipiste ●

Brändholmarna N 59° 58,7' E 23° 54,6'
Satamanumero 419
Merikarttanumero 632/1

Venesatama

Noin 100 poijupaikkaa, joista yli puolella on sähköpiste.

Rantakahvila

Toimii myös alueen toimistona.

Uintipaikka

Käymälä

Sauna

Pesutilat

Keittokatos

Mellagårdin päärakennus ①

Maurin maja ②

Sisarusten maja ③

Henkilökunta ④

Tammiston huvila ⑤

Luontopolku

Osoite ja yhteystiedot

Elisaaren ulkoilualue

10270 Barösund

gsm 040 701 6301

www.elisaari.fi

Lähteelän ulkoilualue

Lähteelän ulkoilualue sijaitsee Porkkalassa Kirkkonummella. Helsingistä sinne on maitse matkaa noin 45 ja meritse 35 kilometriä. Alueeseen kuuluu mannerta ja laaja saariryhmä, maata on yhteensä 150 hehtaaria. Maasto on vaihtelevaa kaislikkoisine kalliorantoineen, mäkiineen ja peltoineen. Alueella on hyvät peruspalvelut, mutta se sopii myös ”erämaaluonteiseen” retkeilyyn ja telttailuun sekä lintujentarkkailuun. Mantereella ja Utterböten saarella sijaitsevista lintutorneista voi tarkkailla alueen lukuisia lajeja varsinkin kevät- ja syysmuuton aikana. Retkeilymahdollisuus ympäri vuoden.

Lähteelästä löytyy huoltolaituri (lähellä porakaivo), veneluiska ja vuokrattavia pienvenepaikkoja. Stora Svartön saarella on 50 venerengasta. Telttailu on mahdollista joko mantereella tai Stora Svartön, Utterböten, Östra Styrskärin ja Södergrundin saarissa, joissa on myös käymälät.

Hyvät kalastusmahdollisuudet. Onkiminen, uistelu ja pilkkiminen on sallittu ulkoilualueen vesillä. Uisteluun tarvitaan kaupunki-tai läänikohtainen viehelupa. Mantereelta voi vuokrata soutuveneeseen ja lähteä esim. Stora Svartön saarelle, jonne on matkaa noin kilometri.

Alueella ei ole elintarvikemyyntiä. Lähin myymälä sijaitsee Dragersvikenissä (noin 2 km). Se on avoinna vain kesäisin, myynnissä myös polttoainetta.

Koordinaattipisteet •

Brändholmarna N 59° 58,8' E 24° 26,3'
Satamanumero 399

Stora Svartö N 59° 58,5' E 24° 27,4'
Satamanumero 402

Venesatama

50 paikkaa, joista 20 on poijupaikkoja.

Keittokatos

Sauna

Kioski

Toimii toimistona

Informaatiopiste

Käymälä

Luontotorni

Sekajäte

Kahvila

Soutuveneeseen vuokraus

Pukeutumishuone, miehet

Pukeutumishuone, naiset

Osoite ja yhteystiedot

Lähteelän ulkoilualue, Porkkala.

Alueen isäntä

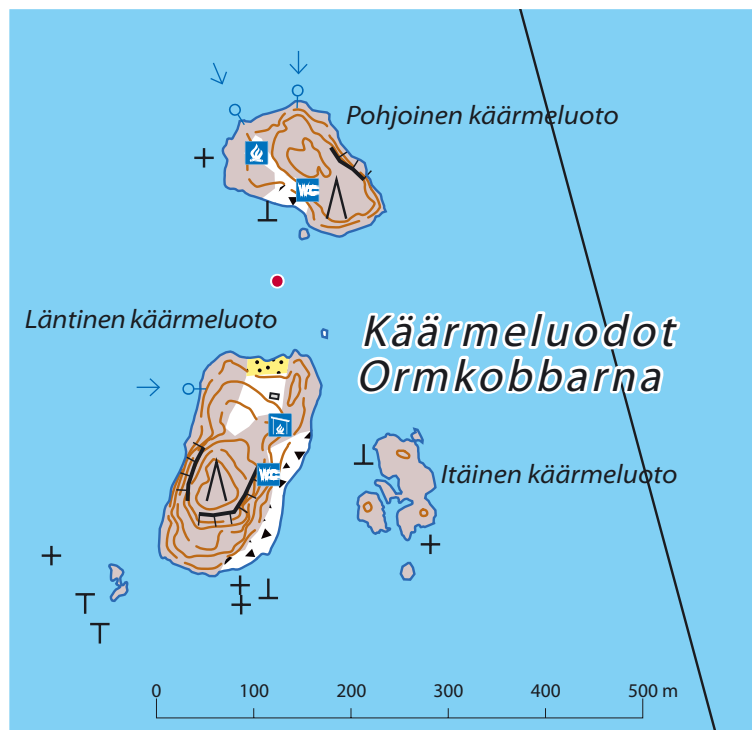
Helena Siekkinen, puh. 040 8278310

Käärmeluodot

Pohjoinen käärmeluoto Läntinen käärmeluoto Itäinen käärmeluoto

Lauttasaaren länsipuolella sijaitsevia Käärmeluotoja on kolme: pohjoinen, läntinen ja itäinen. Ne ovat maisemallisesti näyttäviä korkeita kalliosaaria, joiden rantakalliot ovat paikoin erittäin jyrkkiä ja kasvillisuus karua. Saaret ovat kuitenkin mainio retki-kohte. Lyhytaikainen telttailu on sallittu Pohjoisella ja Läntisellä Käärmeluodolla.

Koordinaattipiste ●

N 60° 08,7' E 24° 50,9'
Merikarttanumero 626

- Käymälä
- Keittokatos
- Nuotiopaikka
- Kiinnittyminen
- Rantautumissuunta

Koirasaari

Saaressa kasvaa haapametsikköä ja orjanruusuja. Aikoinaan Koirasaarella on louhittu kalliionhuippu pois, sillä se on ollut rannikkotykistön ampumalinjalla. Louhosjäte on luoteisrannalla. Saari on ennen sijainnut Kytön suoja-alueen sisällä. Ulkoluodoilla on aina pohjoispuolellaan hienoja moreenikasautumia, joten kannattaa kiertää saaren ympäri. Koirasaarella on Merilinnustajat ry:n omistama metsästysmaja.

Koordinaattipisteet

Koirasaari

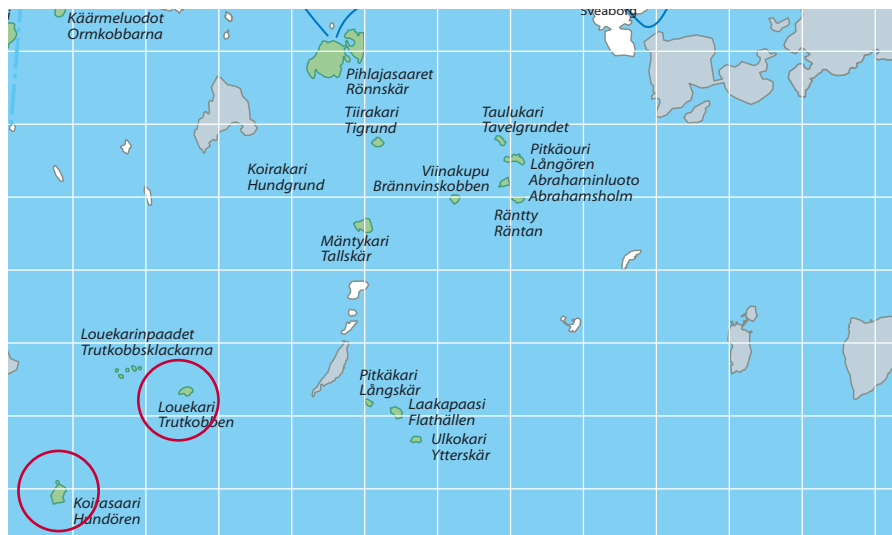
N 60° 05,12' E 24° 50,84'

Merikarttanumero 626

Louekari

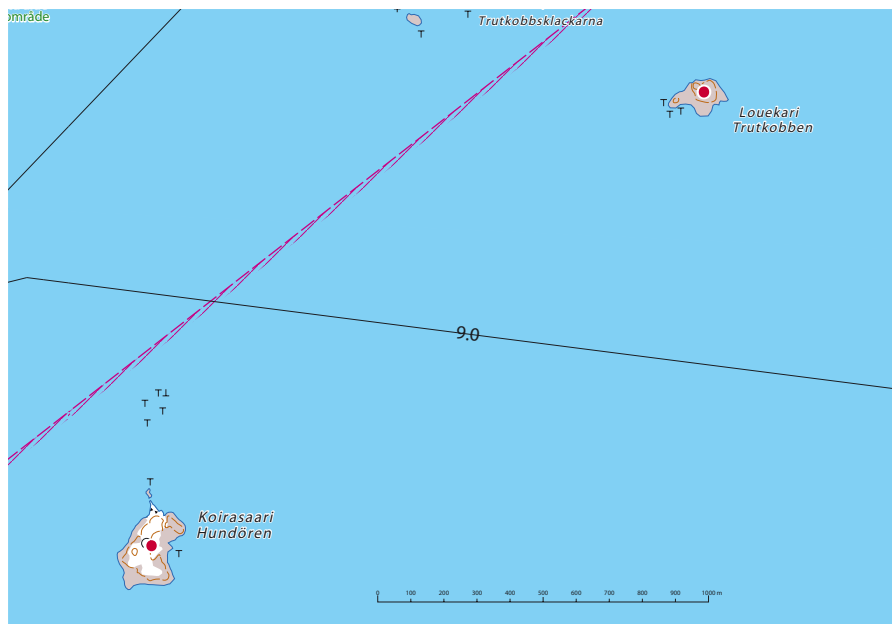
N 60° 05,87' E 24° 52,58'

Merikarttanumero 626

Louekari

Louekari on merilinnustusluoto, joka on myös hyvää heittouistelualuetta. Saarelta löytyy saksalaisten vuonna 1941 pystyttämä muistomerkki. Se on menneiden tarinoiden mukaan pystytetty kolmelle saksalaiselle lentäjälle, joiden lentokone olisi pudonnut luodon läheisyyteen. Nykyisin tiedetään, että noihin aikoihin ei Saksan ilmavoimilta ole kateissa yhtään lentokonetta Suomen suunnassa eikä nyt jo kadonneissa kyltissä mainittuja henkilöitä. Muistomerkin nimien sotilasarvot viittaavatkin Saksan laivastoon.

Tiirakarista Viinakupuun

Koirakari

Hyvää merilinnustus- ja heittouistelu-
aluetta.

Tiirakari

Pieni puuton luoto, jossa kiva uimapaikka.
Hyvää merilinnustus- ja heittouistelu-
aluetta.

Söderholminkupu

Hyvää merilinnustus- ja heittouistelu-
aluetta.

Mäntykari

Osittain metsäinen kalastusretkikohde, jos-
sa lyhytaikainen telttailu on sallittu.

Syväkari

Merilinnustusluoto, jonka lähiympäristö
soveltuu kalastukseen ja heittouisteluun.

Viinakupu

Merilinnustusalue, jonka vedet ovat eri-
tyisen kalaisat.

Koordinaattipisteet ●

Tiirakari N 60° 07,68' E 24° 55,66'

Söderholminkupu N 60° 07,30' E 24°
55,54'

Syväkari N 60° 07,16' E 24° 55,94'

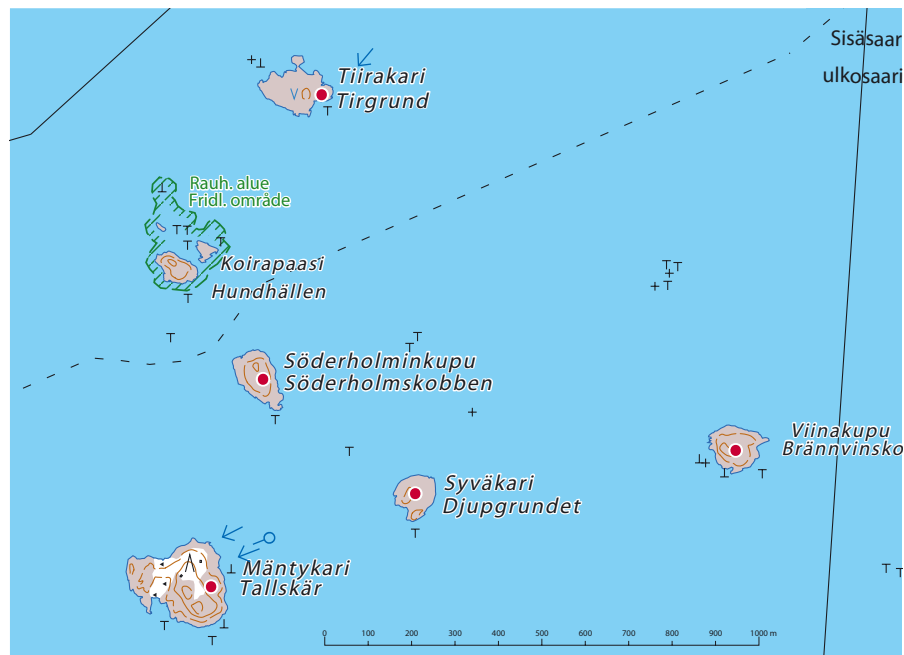
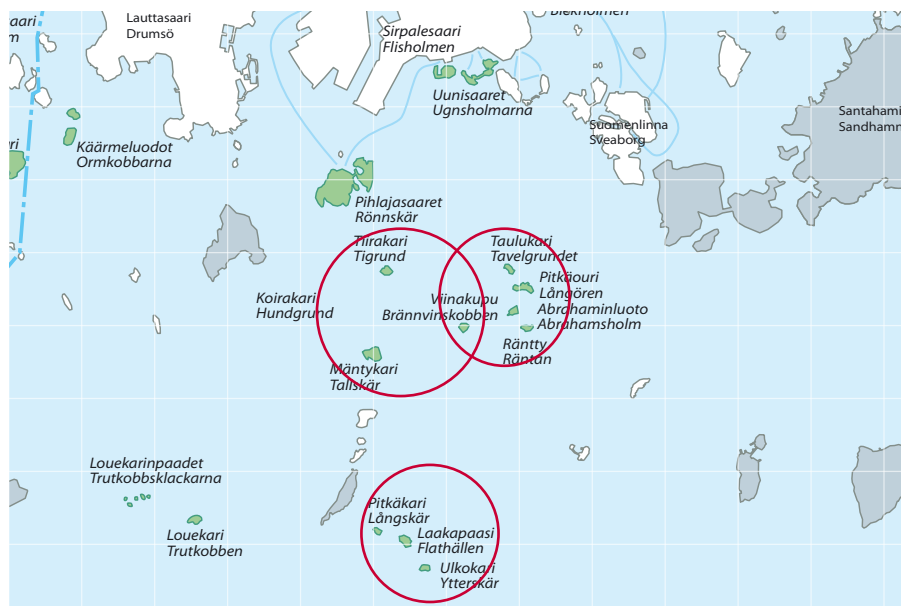
Mäntykari N 60° 07,07' E 24° 55,45'

Viinakupu N 60° 07,23' E 24° 55,73'

Merikarttanumero 626

→ Rantautumissuunta

○ Kiinnittyminen

Taulukarista Ulkokariin

Tilapäinen telttailu on sallittu Pitkäourissa ja Taulukarilla. Kaikki luodot Ränttyä lukuun ottamatta ovat hyviä heittokalastusalueita. Merilinnustusta voi harjoittaa Abrahamin luodolla ja sen lähellä sijaitsevilla pikkuluodoilla, Räntyllä, Pitkäkariilla ja Laakapaadella.

Taulukari

Hyvää heittouistelualuetta

Pitkäouri

Hyvää heittouistelualuetta

Abrahaminluoto

Luodolle ja sen lähellä sijaitseville pikkuluodoille maihinnousu on sallittu. Sen sijaan alueella olevalle Koirapaadelle maihinnousu on kielletty lintujen pesimäaikaan.

Räntty

Merilinnustusalue

Pitkäkari

Luoto on sopiva päiväretkikohde.

Laakapaasi

Puuton luoto, hyvää merilinnustus- ja heittouistelualuetta. Alueella oleva maja on vuokrattu.

Ulkokari

Ulkosaari. Saarella on paljon merilintuja, joten pesimäkautena on liikuttava erityisen varovasti.

Koordinaattipisteet

Taulukari N 60° 07,67' E 24° 57,48'

Pitkäouri N 60° 07,53' E 24° 57,56'

Abrahaminluoto N 60° 07,35' E 24° 57,48'

Räntty N 60° 07,22' E 24° 56,73'

Pitkäkari N 60° 05,72' E 24° 55,40'

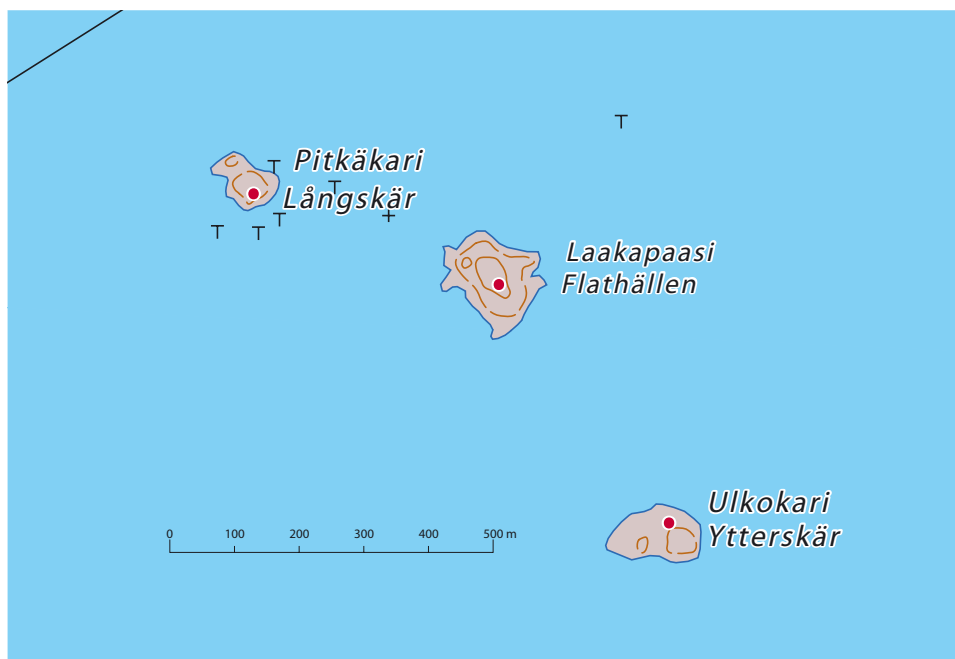
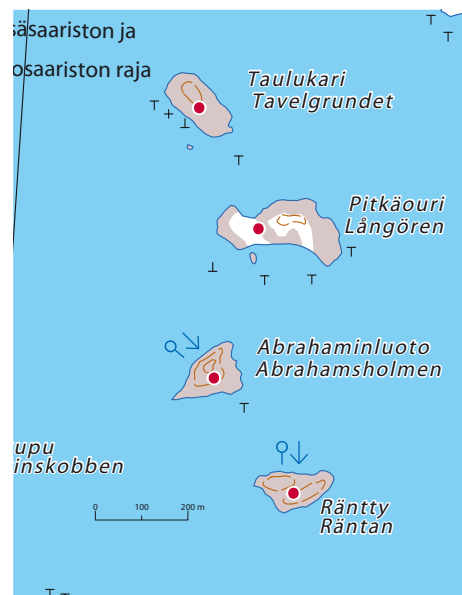
Laakapaasi N 60° 05,66' E 24° 55,79'

Ulkokari N 60° 05,45' E 24° 56,10'

Merikarttanumero 626

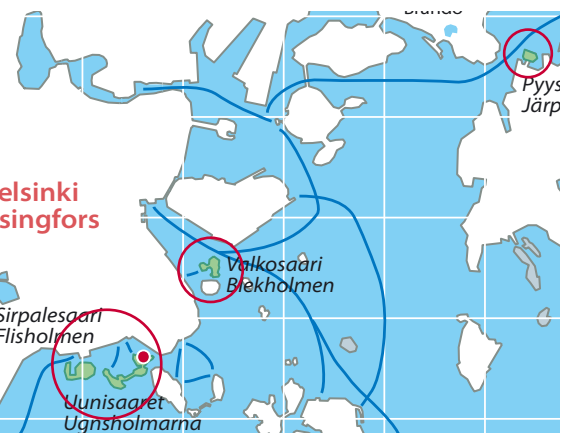
→ Rantautumissuunta

○ Kiinnittyminen

Sirpalesaari, Uunisaaret

Valkosaari

Sirpalesaari

Merisataman edustalla sijaitseva Sirpalesaari oli 1900-luvun alussa teollisuusaluetta. Siellä toimi mm. konetehtas ja telakka. Kun Suomalainen Pursiseura tarvitsi uuden alueen toiminnalleen, vuokrattiin sille Sirpalesaari, jossa uusi seuran majoitus avattiin v.1963. Saari on purjehdusseuran käytössä, mutta avoinna myös muille kävijöille.

Liuskasaari

Liuskasaari kuuluu Merisataman edustalla sijaitsevaan saariryhmään. Vesiliikenneyhteys saarelle toimii koko kesäkauden ja sinne johtaa silta Uunisaaresta.

Saarella on jo yli sata vuotta sijainnut pursiseura Helsingfors Segelsällskapin kerhorakennus, ravintola ja venesatama. Saari on avoinna seuran jäsenille, mutta myös vierailijoille.

Saaren ravintolassa (www.hss-segel.fi) on 250 paikkaa. Paviljonkimaisen ravintolan on suunnitellut arkkitehti Runar Finnilä ja se vihittiin käyttöön vuonna 1949. Ravintolasalia koristavat Mikael Schilkinin ja Björn Landströmin lasi-, keramiikka- ja seinämaalaukset.

Uunisaari

Kaivopuiston eteläpuolella sijaitseva Uunisaari muodostuu toisiinsa kapealla salmella yhdistetyistä eteläisestä ja pohjoisesta saaresta. Saari on palvellut vuosien aikana helsinkiläisiä monella tapaa. Siellä on laidunnettu karjaa ja hevosia, siellä on toiminut öljynkeittämö ja maalitehdas ja siellä on tehty ruumisarkkuja. Vuonna 1934 saarella avattiin Helsingfors Simsällskapin uusi upea uimalaitos, jossa kahden ensimmäisen kuukauden aikana kävi peräti 125 000 uimaria. Hiekkarantansa (valvottu kesäkuusta elokuun puoliväliin klo 10.00–18.00) ja korkeatasoisten palvelujensa ansiosta Uunisaari on edelleen suosittu virkistysaari ja piknik-kohde.

Huom! Uunisaareen ei saa tuoda koiria.

Sirpalesaari N 60° 09,1' E 24° 56,9'
Satamanumero 347
Merikarttanumero 626
Vierasvenesatama
Saaren isäntä
Suomalainen Pursiseura (SPS)
(www.suomalainenpursiseura.fi)
Kesäravintola Saari
(www.restaurant.com)
Vesiliikenneyhteys (www.blueshipline.fi)

Liuskasaari N 60° 09,1' E 24° 57,0'
Satamanumero 345
Merikarttanumero 626
Pa-asema/imutyhjennys
Vierasvenesatama
Vesiliikenneyhteys
(www.juvashipping.fi)

Koordinaattipiste

Uunisaari N 60° 09,21' E 24° 57,21'
Merikarttanumero 626
Vesiliikenneyhteys (www.uunisaari.com)

Valkosaari sijaitsee Olympiaterminaalien edustalla. Saarella on sijainnut veneveistämö ja telakka, siellä on toiminut sotilassairaala ja koleran varalta karanteeni-asema. Helsingin ensimmäisen pursiseuran Nyländska Jaktklubbenin kotisatama siitä tuli vuonna 1861. Pursiseuran nykyinen paviljonki on vuodelta 1900.

Vierasvenesatama
Ravintola (www.ravintolanjk.fi)
Vesiliikenneyhteys (NJK)
Saari vuokrattu
Nyländska Jaktklubben rf

Pyysaari

Pyysaari sijaitsee Laajasalossa lähellä Kuolosaarta ja se on vuokrattu Helsingin Työväen Pursiseuran käyttöön.

Vierasvenepaikkoja
Ravintola www.https.fi

Kotiluoto, Villaluodot

Kotiluoto

Jollaksen edustalla, Kallahdensenlällä sijaitseva historiallinen huvilasaari. Vuonna 1920 valmistunut, Toivo Robert Tikkasen suunnittelema kivihuvila on vuokrattu Navigaatioseuralle, sen virkistystoiminnan tukikohdaksi. Huvilan pää-rakennus on suojelukohde.

Huvilaympäristön alkuperäisistä rakenteista on yhä paljon jäljellä mm. päärakennuksen ympärillä olevat kiviportaat, terasoinnit sekä puutarhan kasteluvesisäiliö sekä karpässinen mallinen uimahuone. Vuonna 2013 otettiin esiin saarta kiertävät rakennetut käytävät. Myös nykyiselle yhteysaluslaiturille johtava polku on pääosin vanhan puutarhan keskiakseli-käytävän päällä ja laiturin edessä olevat portaat ovat alkuperäiset. Myös yhteysaluslaiturin paikalla on alun perinkin ollut laituri.

Villaluodot

Kallahdensenlällä sijaitsevia Villaluotoja on kolme: itäinen, läntinen ja pohjoinen. Ne kaikki ovat mukavia retkipaikkoja.

Pohjoinen ja itäinen saari

Lyhytaikainen telttailu on sallittua.

Läntinen saari

Soveltuu päiväretkeilyyn

Koordinaattipiste

N 60° 10,60' E 25° 06,30'

Merikarttanumero 625

Keittokatos

Käymälä

Sauna (www.cardinalmarine.fi/saunat)

Yhteyslaituri

Saaressa oleviin laitureihin on veneiden kiinnittyminen kielletty.

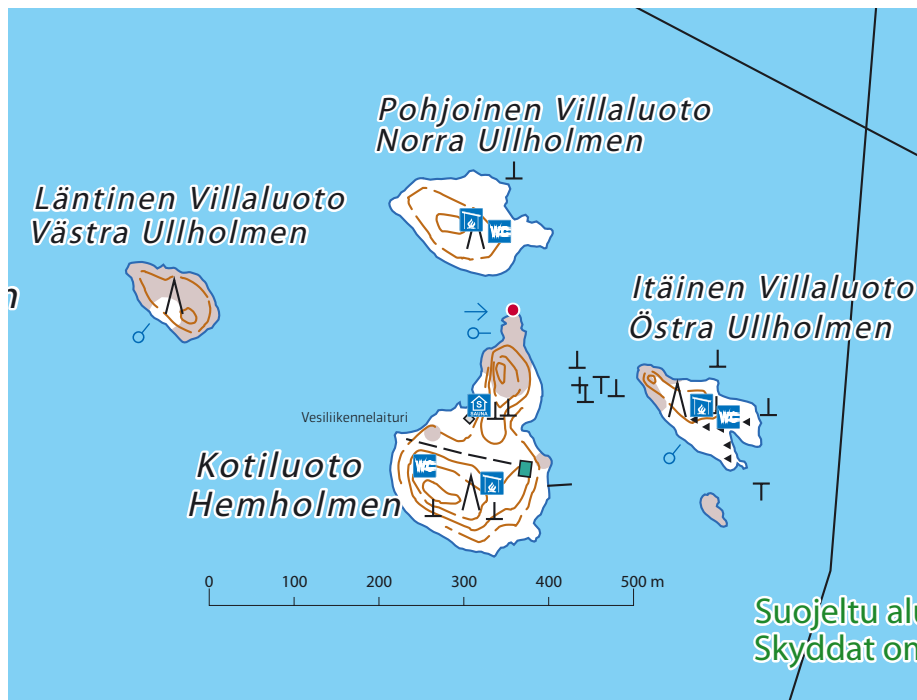
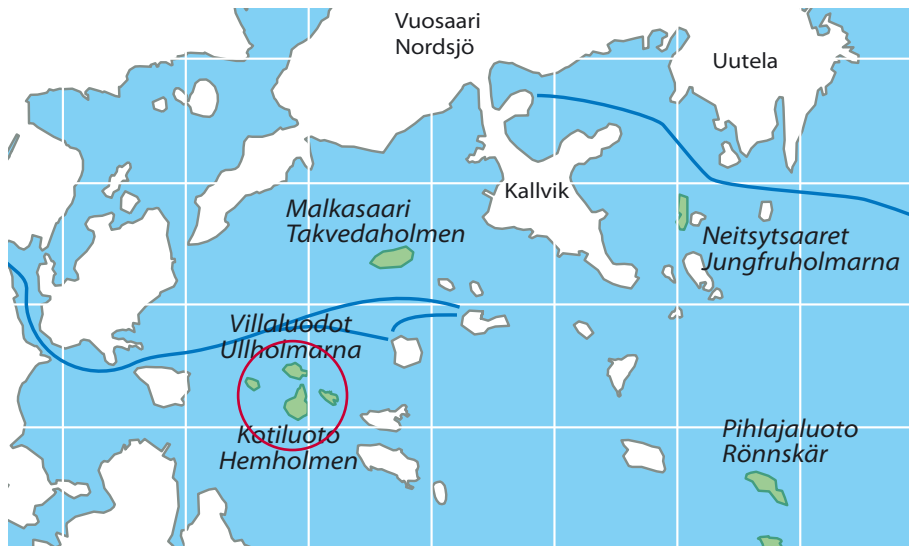
Ei telttailua

Rantautumissuunta

Kiinnittyminen

Malkasaari

Saari sijaitsee Kallahdinselällä Rastilasta etelään. Saaren pinta-ala on 3,5 ha ja alueen luonto on puistomaista kangasmetsää. Säännöllistä vesiliikennettä ei saarelle ole. Lyhytaikainen telttailu on sallittu.

Koordinaattipiste ●

N 60° 11,20' E 25° 07,10'
Merikarttanumero 626

Keittokatos

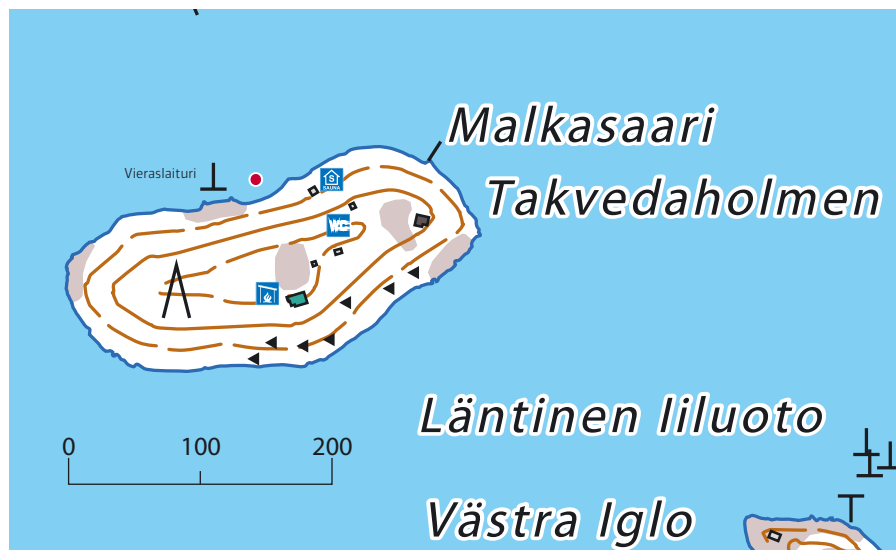
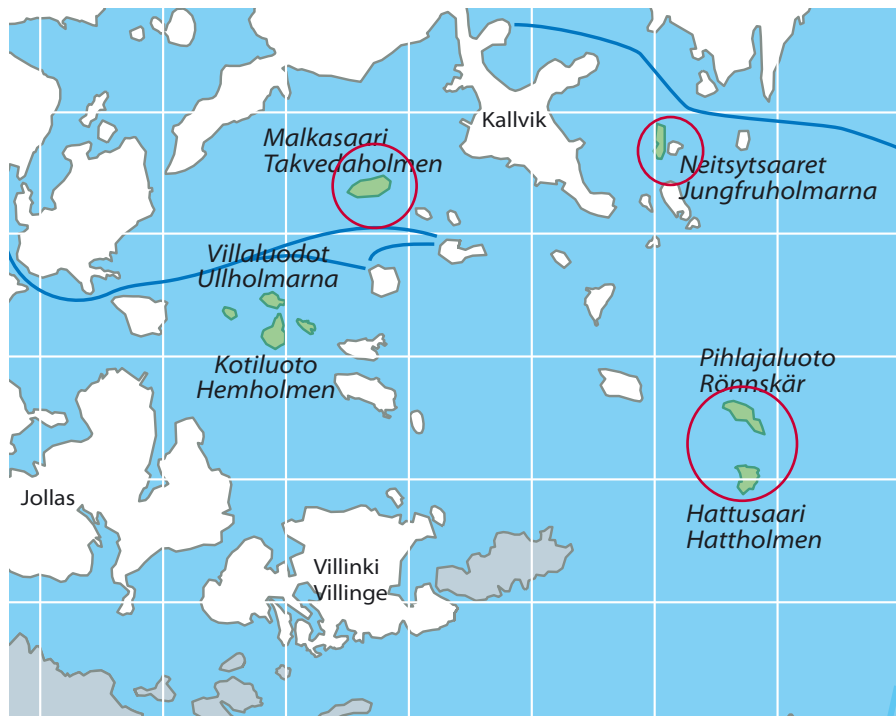

Käymälä

Sauna (varaukset Rastilan leirintäalue,
puh. 09 310 87807)

Vierasvenelaituri

Neitsytsaaret

Saaren vanha päärakennus ja sauna on vuokrattu Helsingin kaupungin ammatillisten oppilaitosten venekerho ry:lle. Län-sipuolella on huvila-asutusta. Maihinnou-su on sallittu saaren eteläkärkeen.

Koordinaattipisteet ●

Neitsytsaaret

N 60° 11,28' E 25° 09,64'

Pihlajaluoto

N 60° 10,15' E 25° 10,45'

Hattusaari

N 60° 9,84' E 25° 10,44'

Merikarttanumero 626

- Keittokatos
- Käymälä
- Nuotiopaikka
- Rantautumissuunta
- Kiinnittyminen

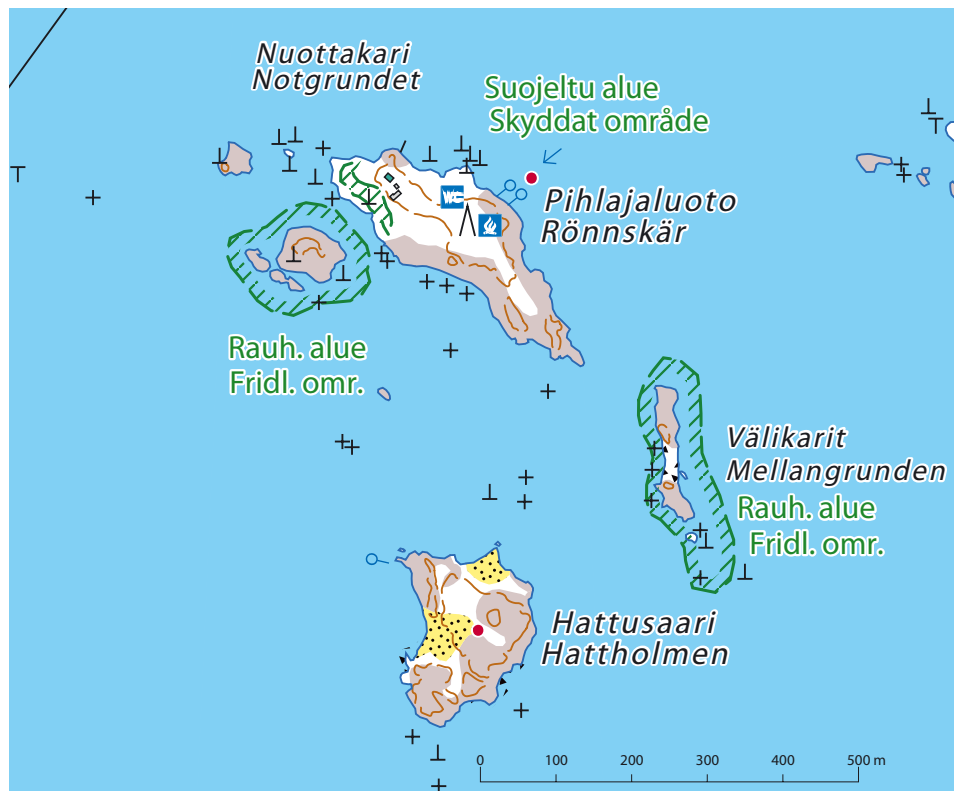
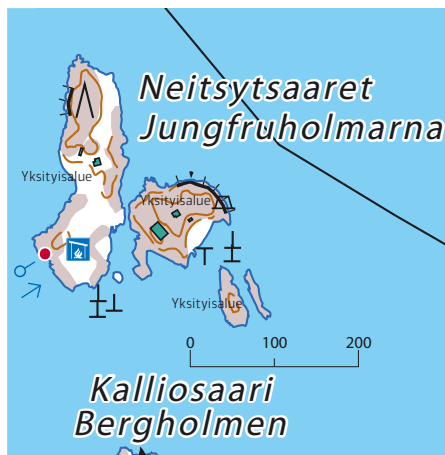
Pihlajaluoto Hattusaari

Pihlajaluoto

Saaren päärakennus ja siihen kuuluva lai-turi on vuokrattu Suomenlahden uistelijat ry:lle. Muuten hyvää retkeilyaluetta, jolla lyhytaikainen telttailu on sallittu.

Hattusaari

Mukava telttailusaari Pihlajaluodon lähellä.

Eestiluoto

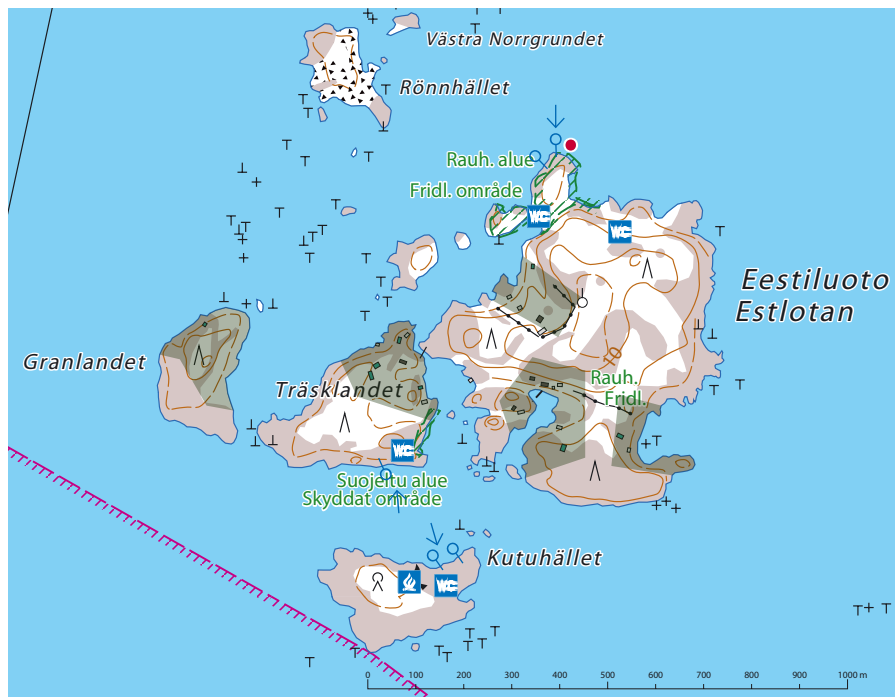
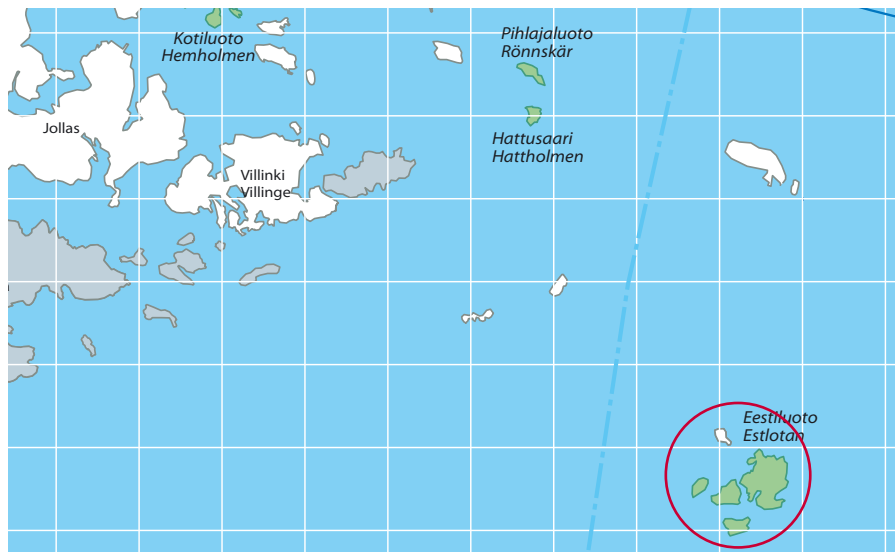
Eestiluoto on saariryhmä, joka sijaitsee Sipoossa. Saarilla liikuttaessa on otettava huomioon, että alueesta osa on rauhoitettua ja osa yksityiskäytössä. Eestiluodolle rantaudutaan pohjoisesta. Alueella olevat kenttäorakon ja lehtokielon kasvualueet on rauhoitettu luonnonsuojelualueeksi. Lyhytaikainen telttailu on sallittu Eestiluodon eteläpuolella sijaitsevalla Kutuhälletin luodolla.

Koordinaattipiste ●

N 60° 07,65' E 25° 13,32'

Merikarttanumero 626

- Käymälä
- Avogrilli
- Rantautumissuunta
- Kiinnittyminen
- Yksityisille vuokrattu alue

Skogsholmen

Saari sijaitsee Sipoonselän länsipuolella. Siellä oleva saunamökki on vuokrattu Kartanon Venekerholle.

Koordinaattipiste ●

N 60° 11,98' E 25° 14,88'

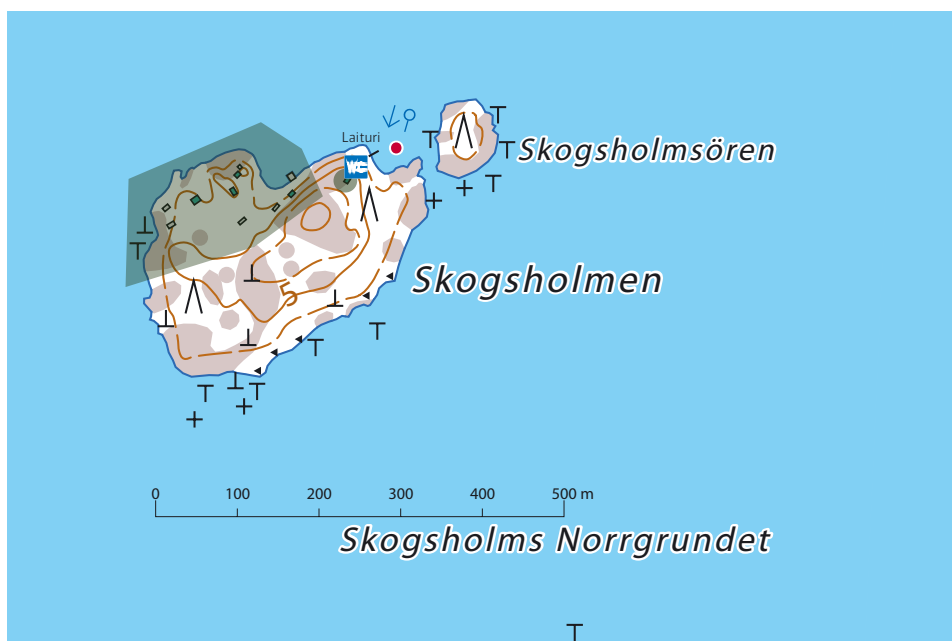
Merikarttanumero 625

 Käymälä

 Rantautumissuunta

 Yksityisille vuokrattu alue

 Kiinnittyminen

Kaivokari

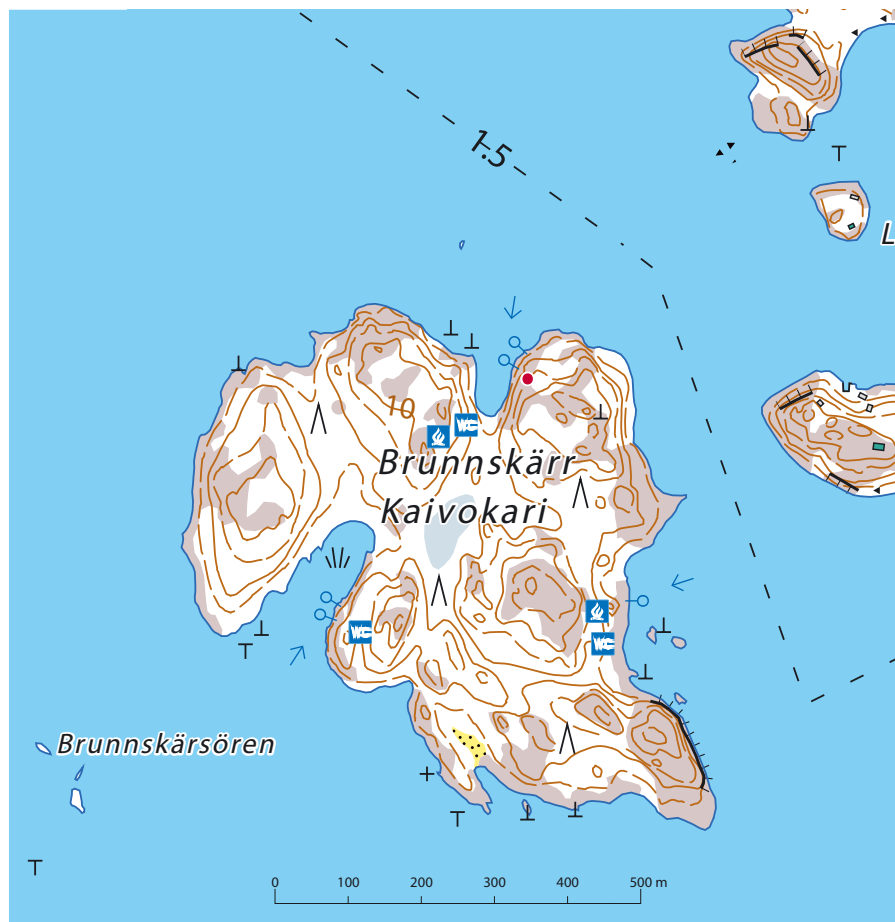
Kaivokari sijaitsee Kaunissaaresta itään päin. Lyhytaikainen telttailu on sallittu.

Koordinaattipiste ●

N 60° 12,09' E 25° 29,68'

Merikarttanumero 623

- Käymälä
- Avogrilli
- Rantautumissuunta
- Kiinnittyminen

Muita Helsingin saaria • Övriga holmar i Helsingfors

Helsingin alueella sijaitsee kymmeniä saaria, joita hallinnoivat kaupungin eri virastot tai muut tahot. Oheisessa listassa ovat muut kuin liikuntaviraston saaret aakkosjärjestyksessä sekä erikseen puolustusvoimien hallinnassa olevat. Kunkin saaren yhteydessä on kerrottu minkä viraston hallintaan se kuuluu. Lisätietoja ko. virastoista:

- Helsingin kaupunki, www.hel.fi
- HKR, Helsingin kaupungin rakennusvirasto, www.hel.fi/hkr
- HKR/Viheryksikkö, www.hel.fi/hkr
- Helsingin kaupungin kiinteistövirasto, www.hel.fi/kv
- Helsingin kaupungin ympäristökeskus, www.hel.fi/ymk
- Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry, www.uudenmaanvirkistysalueyhdistys.fi
- Puolustusvoimat, www.mil.fi
- Valtio

Saaret ja luodot

Bengtsår

Sijaitsee Hankoniemen pohjoispäässä.

- Hallinta: HKR yms

Harakka

Luontotalo, luontopolku ja lintujen tarkailupaikkoja. Taidetalo, jossa on taiteilijoiden työtiloja. Veneyhteys Ison Puistotien päästä. Vesiliikenneyhteys www.merenkavijat.fi

- Hallinta: Helsingin kaupungin ympäristökeskus

Hellmanninkupu ja luodot

- Hallinta: HKR

Kalliosaari

Sijaitsee Itä-Helsingissä Kallahdenniemen edustalla. Veneen kiinnitysrenkaita, keittokatos ja käymälä.

- Hallinta: Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry

Korkeakupu

Sopii virkistyskäyttöön jokamiehenoikeudella.

- Hallinta: HKR

Korkeasaari

Eläintarha, jossa noin 150 eläinlajia, pääsymaksu. Veneyhteys Hakaniemestä ja Kauppatorin rannasta, autolla Mustikkamaan kautta.

- Hallinta: Helsingin kaupunki ja valtio

Kuusiluoto

Rakennukset vuokrattu, muuten julkista aluetta.

- Hallinta: Kiinteistövirasto ja HKR

Lammassaari

Saarella olevat kesämajat ovat yksityisiä, muuten julkista tilaa. ”Juhlapirtti” ja Lepola ovat suojelukohteita.

- Hallinta: Kiinteistövirasto ja HKR

Leikosaari

- Hallinta: Seurakuntayhtymä

Länsitonttu (-Toukki)

Metsästysmahdollisuus syksyllä

- Hallinta: Valtio

Lonna

Sijaitsee Helsingin edustalla. Mielenkiintoinen historia: siellä on mm. 1880-luvulla varastoitu Venäjän armeijan merimiinoja, 1920-luvulla se toimi miinojen raivaus-aseamana ja sotien jälkeen siellä poistettiin laivoista magneettisuutta. Saarella kahvila ja ravintola. Lisätietoja www.lonna.fi. Vesiliikenneyhteys www.jt-line.fi

- Hallinta: Suomenlinnan hoitokunta

Mustakupu

Puolustusvoimien käytössä

- Hallinta: HKR

Mustasaari

Sijaitsee Seurasaarenselällä, noin 15 minuutin merimatkan päässä keskustasta. Uimaranta, luontopolku, kotieläimiä, leik-

kipuisto ym. Saaren vanhassa päärakennuksessa toimii kahvila.

- Hallinta: Seurakunta

Mäntysaari

Huvilasaari, jolla sijaitseva vanha huvila ja lounaisrannan kalastaja-asumukset ovat suojelukohteita.

- Hallinta: Kiinteistövirasto ja yksityiset

Niinisaari

Rantautua voi joko itä- tai etelärannalle, jonka poukamassa on auringonotto- ja uimapaikka.

- Hallinta: Helsingin kaupunki ja yksityiset

Pihlajisto

Pieni luoto, jonka ympäristö soveltuu kalastukseen.

- Hallinta: HKR

Pikku Leikosaari

Sijaitsee Itä-Helsingin edustalla Kallahdenniemestä etelään. Laakeita kallioita, käymälä.

- Hallinta: Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry

Pikku Niinisaari

Eteläkärki ja vesialue ovat luonnonsuojelualuetta.

- Hallinta: Kiinteistövirasto ja yksityiset

Pikku Satamakari ja Satamakari

Mökit ovat yksityisiä ja suojelukohteita, muuten julkista aluetta. Retkeilysaari.

- Hallinta: HKR

Pitkäluoto

- Hallinta: Helsingin kaupunki

Pitkäriivi

- Hallinta: HKR

Porsas

Sijaitsee Seurasaarenselällä, vain päiväretkiä.

- Hallinta: HKR

Pukkisaaret

Kolme ulkoilusaarta Seurasaarenselällä. Vanhoja huvilasaaria, joilla edelleen asutaan, muuten julkista aluetta.

- Hallinta: HKR

Päntäri

Ulkoilusaari

- Hallinta: Valtio

Satamasaari

Veneyhteys Hakaniemen rannasta. Saarella olevat kesämajat ovat yksityisiä, muuten julkista tilaa. Vesiliikenneyhteys www.suomensaaristokuljetus.fi

- Hallinta: HKR

Seurasaari

Sijaitsee Helsingin niemeltä länteen, keskellä Seurasaarenselän sisälahtea. Saaren pinta-ala on noin 46 hehtaaria.

Hallinta: HKR

Sisä- ja Ulkohattu

Ulkoilusaaria Lauttasaaren edustalla. Vedet karikkoisia.

- Hallinta: Kiinteistövirasto

Suomenlinna

Unescon maailmanluetteloon kuuluva historiallinen kokonaisuus ja samalla asuinalue. Suomenlinnassa on museoita, kahviloita ja ravintoloita, uimaranta, kauppa ja kesäteatteri. Maksullisia vierasvenepaikkoja. Vesiliikenneyhteys www.jt-line.fi ja www.hsl.fi

- Hallinta: Valtio, Suomenlinnan hoitokunta

Tammakari

Ulkosaaristossa sijaitseva kalliosaari. Retkeilykohde, tilapäisteltailua.

- Hallinta: Valtio

Tammaluoto

- Hallinta: Valtio

Varsasaari

Saarella olevat kesämajat ovat yksityisiä, muuten julkista aluetta.

- Hallinta: HKR/Viheryksikkö

Vartiosaari

Huviloita ja asuntoja, ulkoilualuetta. Vesiliikenneyhteys www.suomensaaristokuljetus.fi

- Hallinta: Helsingin kaupunki ja yksityiset

Vasikkasaari

Helsingin kauppatorilta matkaa kolmisen kilometriä. Saarella on noin 50 kesämajaa, saunoja ja laitureita. Vesiliikenneyhteys www.citycruisers.fi ja saaren sivut www.vasikkasaari.org

- Hallinta: HKR/Viheryksikkö

Villinki

Yksityishuviloita. Saaren sisäosissa voi liikua jokamiehenoikeudella.

- Hallinta: Yksityiset ja kiinteistövirasto

Puolustusvoimien saaret

Isosaari

Toiminut valmiuslinnakeena tammikuuhun 2012 asti, jolloin varusmieskoulutus saarella lakkasi ja saari jäi puolustusvoimien harjoitusalueeksi ja vartioliinakkeeksi. Lähivuosina puolustusvoimat luopumassa saaresta.

Itä-Villinki

Rannikotykistön vartioliinnake

Katajaluoto

Puolustusvoimien koeampuma-asema, vartioliinnake.

Kuivasaari

Vartioliinnake. Saarelle järjestetään opastettuja tutustumiskäyntejä.

Melkki

Vartioliinnake

Miessaari

Vartioliinnake

Pukkisaari

Vuokrattu Suomenlinnan Eränkävijät ry:n käyttöön. Yhdistyksellä on siellä mökki.

Santahamina

Varuskuntasaari, jolla asuu pysyviä asukkaita noin 700. Kaartin Jääkärirykmentti ja Suomenlinnan Rannikkorykmentti sekä Maanpuolustuskorkeakoulu. Huom! Ammuntojen vaara-alue Itä-kaakkoon.

Vallisaari-Kuninkaansaari

Puolustusvoimat on lopettamassa saarten käyttöä lähivuosina. Vaiheittainen avautumassa virkistyskäyttöön. Lisätietoja www.metsa.fi

Espoon ulkoilusaaret • Esbos utfärdsholmar

Julkinen veneyhteys seuraaville saarille: Iso Vasikkasaari, Gåsgrund, Stora Herrö ja Rövaren. Muita ulkoilusaaria ovat Korkeasaari, Tvihjäl, Knapperskär, Rövargrundet, Kaparen, Torra Lövö ja Bylandet.

Useat Espoon merialueen saarista ovat loma-asutuskäytössä, ja näin ollen suljettu-
na yleiseltä virkistyskäytöltä.

Lisäksi osa saarista on puolustusvoimien hallinnassa, ja osaan on maihinnousukiel-
to linnuston pesimisaikana.

Käärmesaari

sijaitsee Helsingin ja Espoon rajalla, Ta-
piolasta etelään. Saarelta löytyy upeita,
avomerelle aukeavia kalliorantoja, mutta
myös runsasta sekametsää. Suojainen kiin-
nittymislaituri on saaren pohjoisrannalla.

Koordinaattipiste

N 60° 08,51' E 24° 49,84'
Merikartta 621

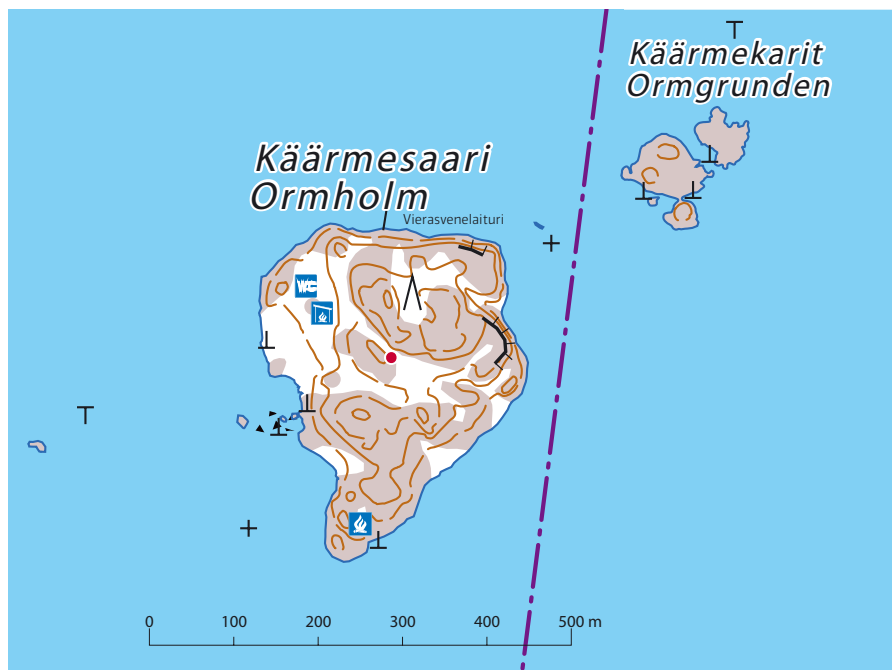
Käymälä

Keittokatos

Nuotiopaikka

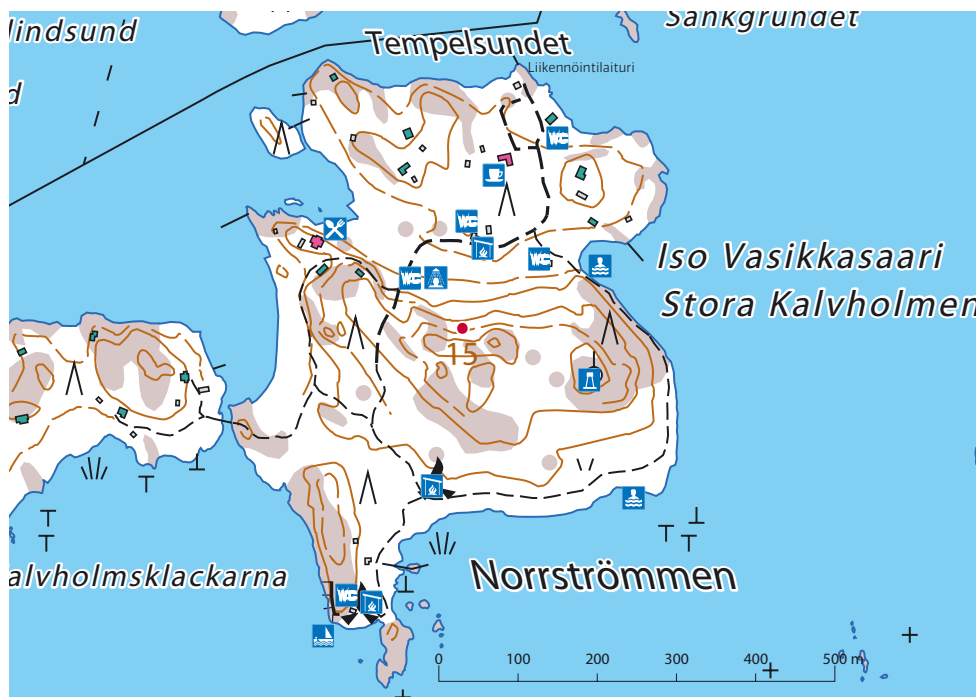
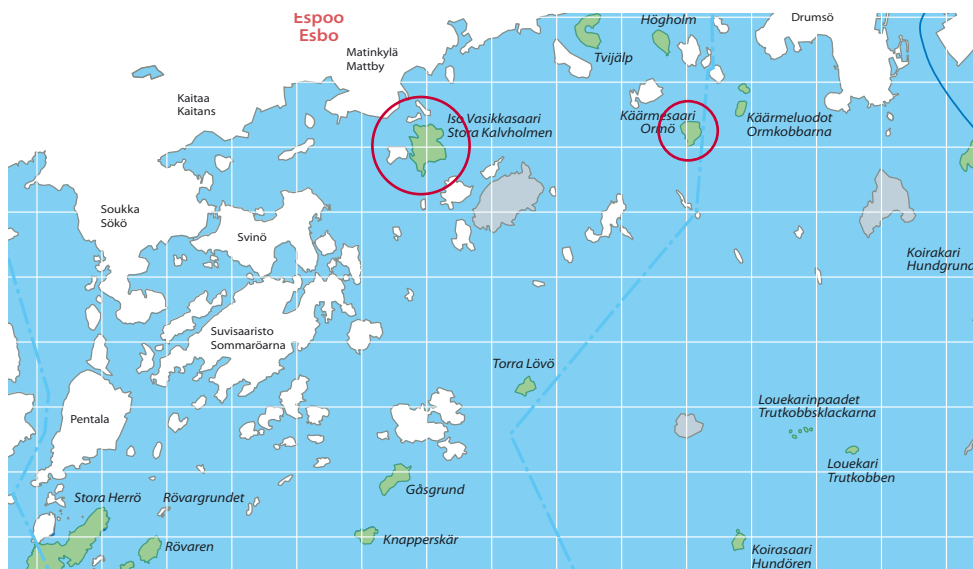
Iso Vasikkasaari (24 ha)

Saaren luonto on monipuolista ja rehevää. Reittivene pysähtyy saaren laiturissa. Luoteisnurkkaa lukuun ottamatta koko Iso Vasikkasaari on ulkoilualuetta. Yksityisalueella sijaitsee Espoon saariston ehkä erikoisin rakennus: Poseidonin temppeliä jäljittelevä huvimaja. Saaren rantoja kiertävät hienot rantaniityt, jotka ovat monipuolimmillaan saaren eteläosissa. Saarella on vanha kalastaja-asumus, joka toimii kioskina. Telttailu ei ole sallittua. Saarella toimii kesäravintola Gula Villan.

Koordinaattipiste

N 60° 08,48' E 24° 45,59'
Merikartta 621

- Vesi-wc
- Luontotorni
- Venevalkama
- Kahvila
- Ravintola
- Keittokatos
- Uimaranta
- Suihku

Bylandet (9,7 ha)

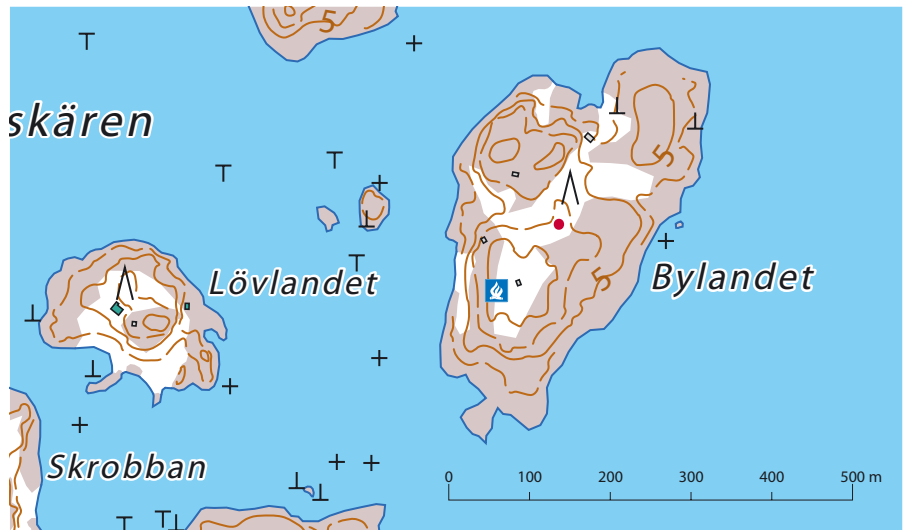
sijaitsee Kirkkonummen puolella Porkkalan edustalla. Se kuuluu luonnonkauniiseen Stora Mickelskärenin saariryhmään. Se on sopiva saari veneilijöiden ja kalastajien tukikohdaksi. Telttailu on sallittua.

Saarella oleva torni on puolustusvoimien hallinnassa.

Koordinaattipiste ●

N 59° 59,56' E 24° 34,49'
Merikartta 621

 Nuotiopaikka

Gåsgrund (9,8 ha)

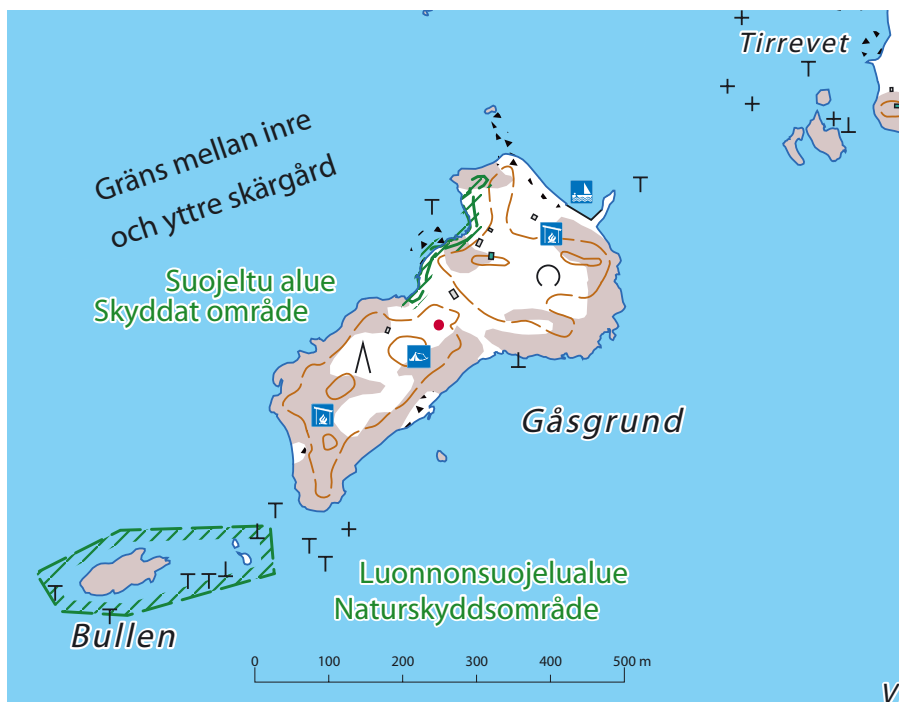
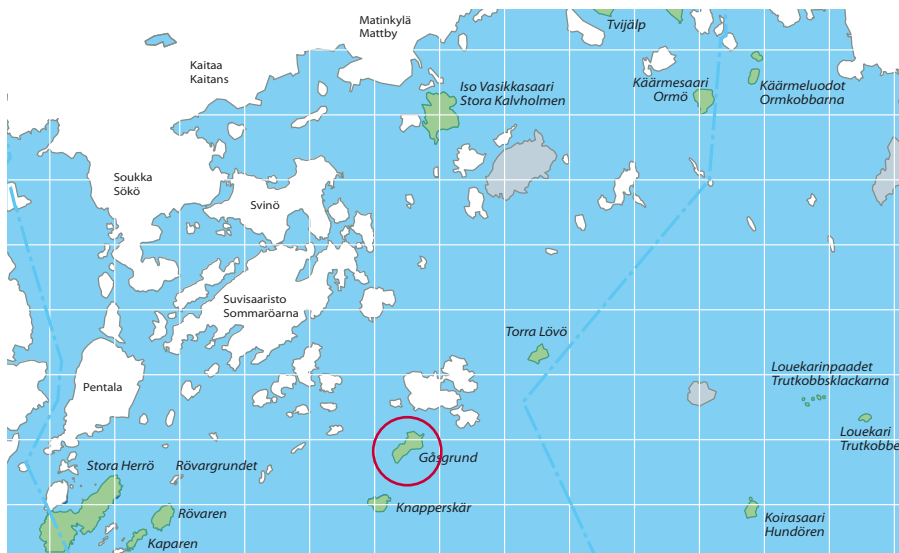
on suosittu telttailusaari. Sen maasto on tasaista ja vaihtelevaa silokallioista reheviin niittyihin ja kuivaan kangasmetsään, puusto on melko vähäistä. Lapsille sopivia hiekkarantoja on saaren pohjoisrannalla. Kaupungin opastetuilla merikierroksilla ryhmät usein tekevät tauon juuri Gåsgrundetilla, grillailun ja luonnon ihailun merkeissä.

Koordinaattipiste ●

N 60° 05,62' E 24° 44,83'

Merikartta 621

- Venevalkama
- Keittokatos
- Lauttayhteys
- Telttailu sallittu

Kaparen (4 ha)

Kaparenin tyypillisimpiä piirteitä ovat kal-liomänniköt ja silokalliot sekä pienet lam-mikot ja rantaniityt. Saari sopii omassa ve-neessään yöpyville. Telttailu on kielletty.

Koordinaattipiste ●

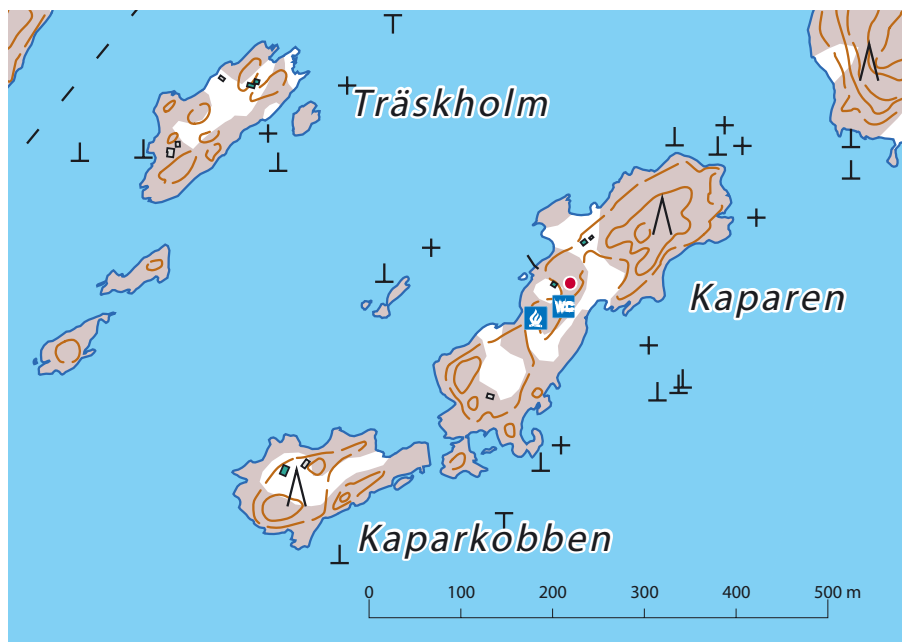
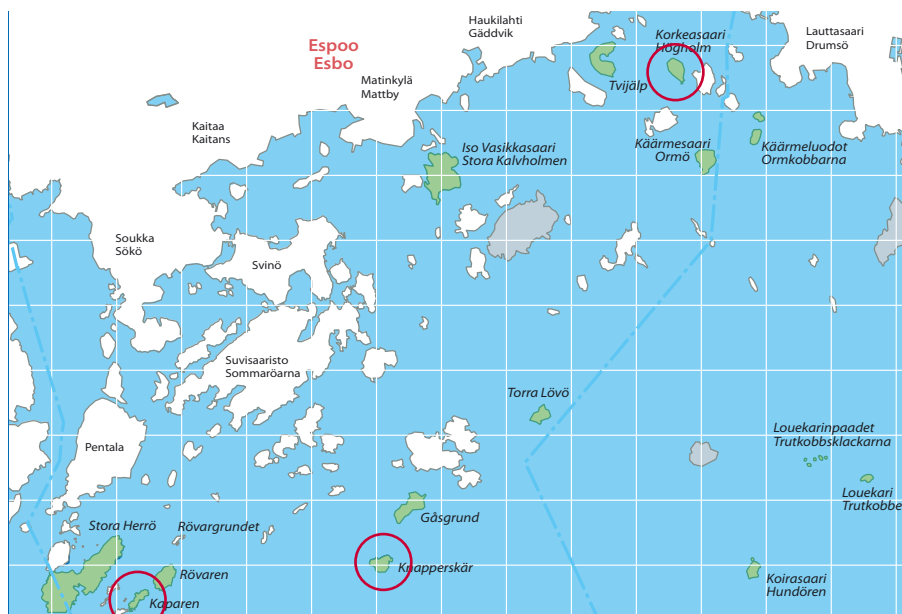
N 60° 04,87' E 24° 40,34'
Merikartta 621

Nuotiopaikka

Käymälä

Knapperskär (4,9 ha)

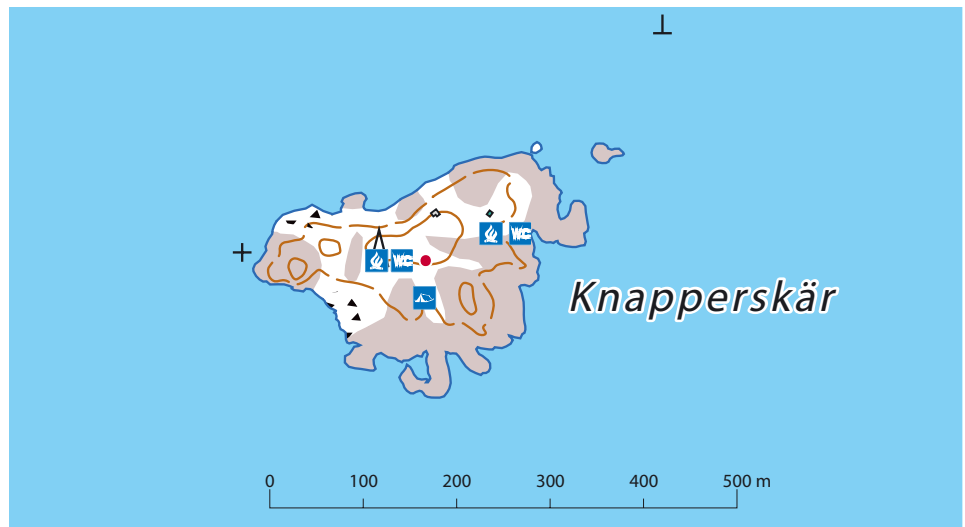
on matalahko silokalliosaari, jossa saa telttailla.

Koordinaattipiste ●

N 60° 05,18' E 60° 09,28'

Merikartta 621

- Nuotiopaikka
- Käymälä
- Telttailu sallittu

Korkeasaari (6,5 ha)

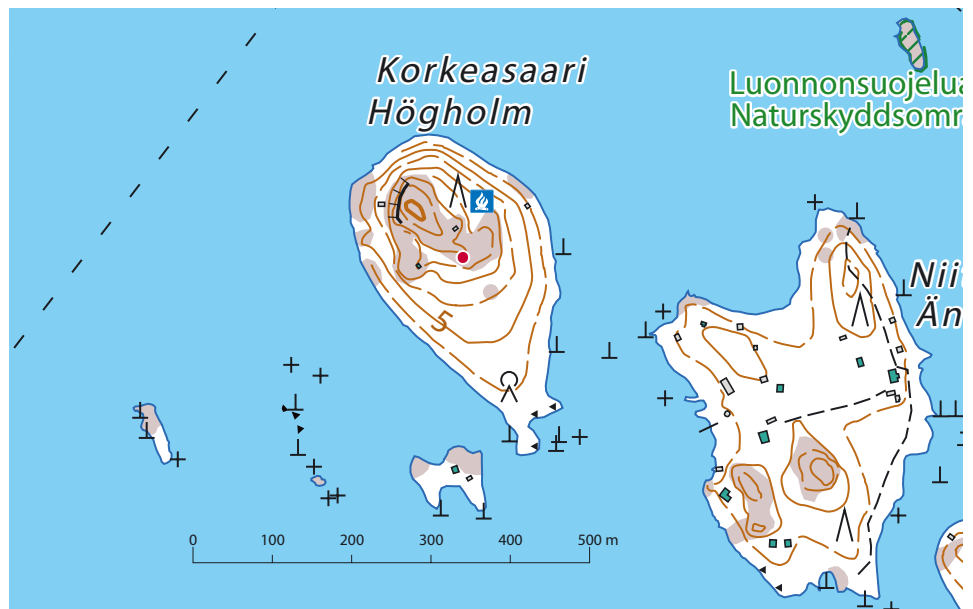
Korkeasaari on metsäinen ulkoilusaari Tvi-jälpin itäpuolella. Sen rantoja kiertää ka-pea rantaniitty. Korkeasaarella ei ole pal-veluita, eikä telttailu ole sallittua.

Koordinaattipiste ●

N 60° 09,28' E 24° 49,36'

Merikartta 621

- Nuotiopaikka

Rövargrundet (0,8 ha)

Rövarenin pohjoispuolella sijaitseva Rövargrundet on vähäpuustoinen kallioluoto. Tilaa on ainoastaan muutamalle teltalle.

Koordinaattipiste ●

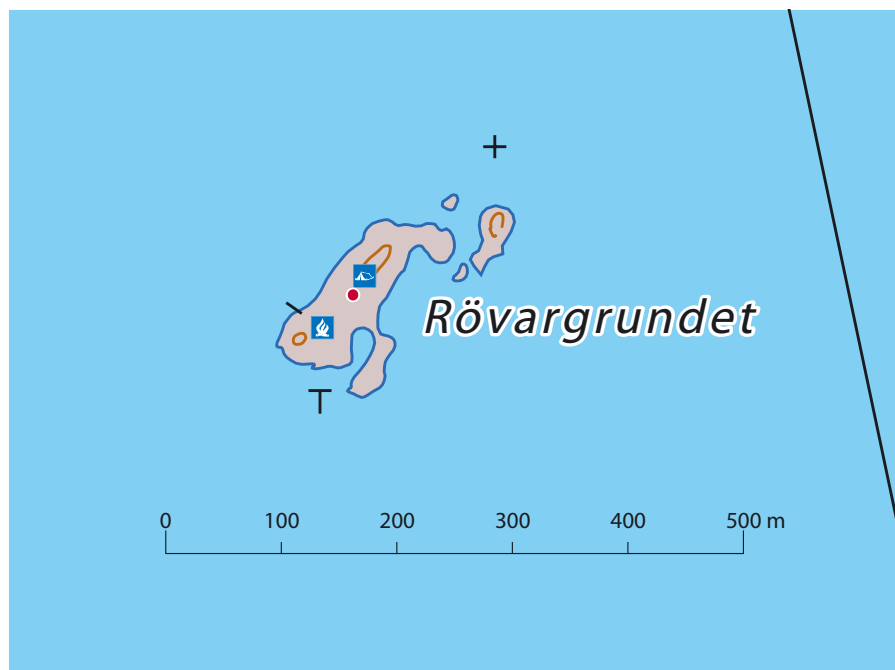
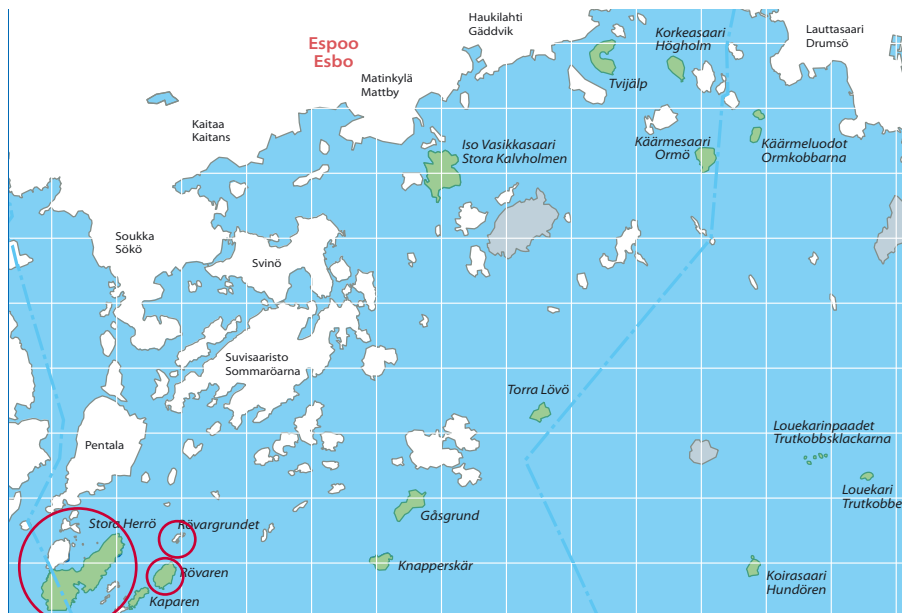
N 60° 05,38' E 24° 40,96'
Merikartta 621

Nuotiopaikka

Telttailu sallittu

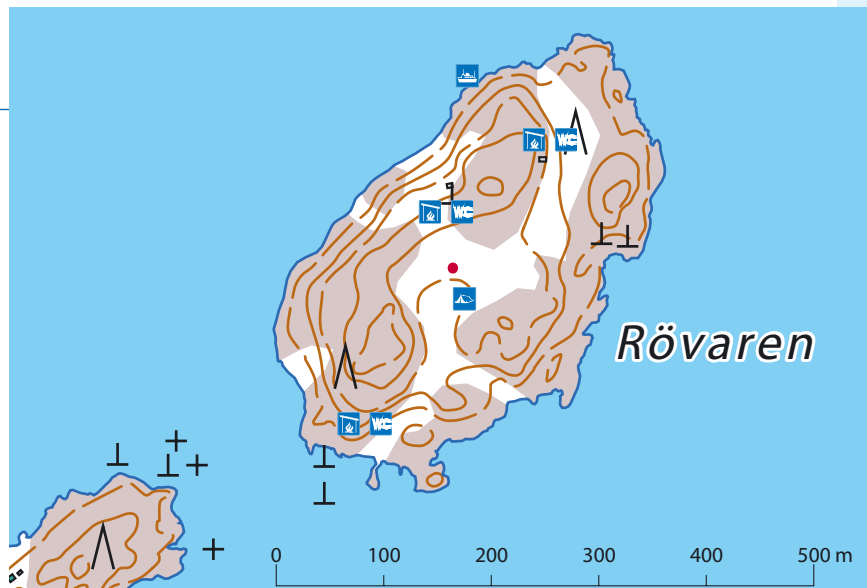
Rövaren (9,1 ha)

Pääasiassa kallio- ja kivikkorantainen Rövaren on suosittu telttailusaari. Lounaisrannan rantaniityllä kasvaa monia tyyppillisiä merenrantakasveja. Saaren metsät ovat pääasiassa kalliomänniköitä sekä mustikka- ja puolukkakankaita.

Koordinaattipiste

N 60° 05,03' E 24° 40,84'
Merikartta 621

- Keittokatos
- Käymälä
- Lauttayhteys
- Telttailu sallittu

Stora Herrö (44,3 ha)

Stora Herrön rannat ovat enimmäkseen kallioisia, mutta saaren itärannalta löytyy myös matalia, hiekkaisia lahdelmia rantaniittyineen. Stora Herröön metsät ovat pääosin kalliomännikköjä, mutta kallioiden välisissä painanteissa ja rannoilla kasvaa myös kuusia. Saaren eteläosan Södevikenissä on myös pienehkö saraneva. Osa Stora Herrön rannoista on mökitetty, mutta suurin osa saaren pohjois- ja itärannoista on kaikille avointa ulkoilualueutta.

Koordinaattipiste

N 60° 05,09' E 24° 39,52'
Merikartta 621

- Käymälä
- Luontotorni
- Venevalkama
- Keittokatos
- Lauttayhteys
- Sauna

Torra Lövä (3,9 ha)

Torra Lövä on kallio- ja louhikkorantainen ulkoilusaari. Saarella on silokallioita ja niittyjä.

Koordinaattipiste ●

N 60° 06,42' E 24° 47,11'
Merikartta 621

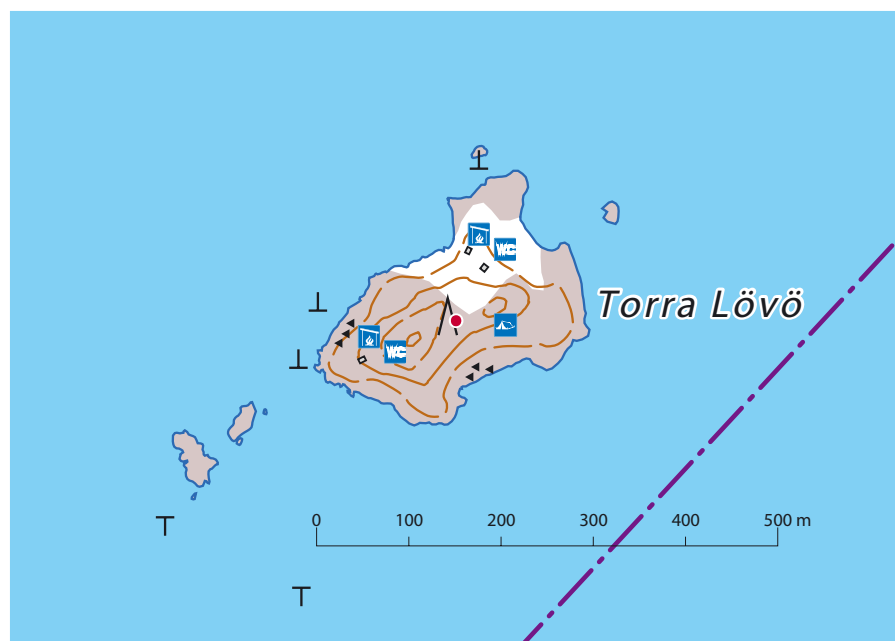
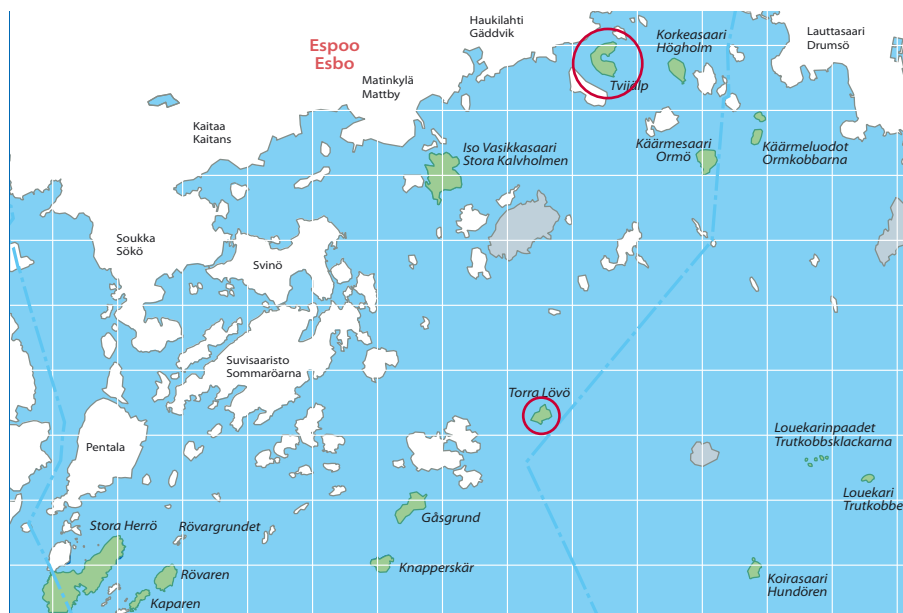
Keittokatos

Käymälä

Telttailu sallittu

Tvijälp (13,4 ha)

Westendin edustalla sijaitseva ulkoilusaari Tvijälpin pohjoisosa on metsäinen ja saaren eteläosaa hallitsevat kalliot. Saaren keskiosa on alavaa maata. Tvijälpissä on hienoja rantaniittyjä. Saaren luonto on vaihtelevaa ja kertoo omalla tavallaan entisestä kalastajaelämästä Espoon saaristossa. Telttailu ei ole sallittua, eikä saarella ole palveluita.

Koordinaattipiste ●
N 60° 06,42' E 24° 47,11'
Merikartta 621

